

Une interview de Đô Tường Phước (JJR 64) par la presse vietnamienne

Notre camarade Đô Tường Phước fait un séjour en France dans quelques jours, où il retrouvera ses condisciples à Lyon et Paris. A cette occasion nous publions une interview de lui parue dans le journal Tuổi Trẻ en Mai 2006

Có cần thiết phải chích ngừa?

TT - Có cần thiết phải tiêm ngừa? Nên chích những bệnh gì? Vì sao có tai biến sau khi tiêm?... Tuổi Trẻ đã phỏng vấn được sĩ Đỗ Tường Phước - giám đốc khoa học Công ty Sanofi Pasteur VN. Ông Phước nguyên là phó giám đốc Trung tâm Nhi khoa TP.HCM, tu nghiệp thạc sĩ y học cộng đồng tại Hà Lan và Pháp. Ông cho biết:

- Với trẻ em, việc tiêm ngừa là rất cần thiết. Tổ chức Y tế thế giới (OMS, Organisation Mondiale de la Santé) cũng khuyến cáo nên chích ngừa phòng các loại bệnh nguy hiểm. Việc tiêm vắc xin phòng một bệnh nào đó có thể tốn 10 USD, nhưng nếu không tiêm khi bị bệnh có thể tốn đến hàng trăm USD.

*** Nhưng thưa ông, sau vụ bảy trẻ em dưới 2 tuổi bị tai biến (một đã tử vong) khi tiêm ngừa vắc xin Priorix Varilrix ở Q.5, TP.HCM khiến nhiều người lo lắng?**

- Nhiều năm qua Bộ Y tế VN đã thực hiện chương trình tiêm chủng mở rộng miễn phí cho trẻ em dưới 1 tuổi, phòng sáu loại bệnh nguy hiểm, có biến chứng nặng, nguy cơ tử vong cao, theo khuyến cáo của WHO. Đó là bệnh lao, bạch hầu, ho gà, uốn ván, sởi và bại liệt. Gần đây bổ sung thêm bệnh viêm gan siêu vi B. Ngoài ra, trẻ em ở một số địa phương có lưu hành dịch tễ bệnh viêm não Nhật Bản cao cũng được Nhà nước hỗ trợ tiêm miễn phí.

Không nên vì một vài ca tai biến mà bà con hoang mang, không đi chích ngừa!

*** Tại VN còn lưu hành nhiều loại bệnh khác như viêm màng não mủ, viêm não Nhật Bản, thủy đậu... Vậy có cần thiết tiêm ngừa thêm những bệnh này không?**

- Những vùng nào có lưu hành loại dịch bệnh gì cũng nên tiêm ngừa. Như bệnh viêm màng não mủ là bệnh hay gặp ở trẻ em dưới 5 tuổi, đặc biệt là dưới 2 tuổi và có thể để lại di chứng không tốt cho sức khỏe. Ngoài ra, cũng nên tiêm ngừa viêm não Nhật Bản, viêm gan siêu vi B.

Nếu phụ huynh có điều kiện có thể cho trẻ tiêm ngừa thêm các bệnh thủy đậu, sởi, quai bị, rubella... Riêng các bệnh viêm màng não hay viêm não do virus... đến nay chưa có vắc xin thì phải phòng bệnh theo cách khác.

*** Gần đây có những loại vắc xin chỉ cần chích một mũi nhưng có thể phòng được 4, 5 bệnh. Nhiều người lo lắng có khi không tốt cho cơ thể?**

- Có những vắc xin đa tác dụng chích một mũi nhưng bảo vệ cơ thể không bị mắc đến năm bệnh. Điều này không có hại cho sức khỏe mà còn có một số thuận lợi là cha mẹ không phải mất thời gian đưa trẻ đi tiêm nhiều lần; trẻ đỡ đau do không phải tiêm nhiều lần; việc quản lý, bảo quản kho thuốc cũng dễ dàng hơn.

Tuy nhiên, vắc xin đa tác dụng luôn có giá thành cao hơn vắc xin phòng từng bệnh đơn lẻ.

*** Ông có thể cho biết khi nào thì không nên chích ngừa? Một người chích nhiều lần, chích liên tục một số vắc xin phòng bệnh thì có ảnh hưởng cơ cánh tay hay không?**

- Nếu đang bị sốt, bị bệnh, cơ thể suy nhược... thì không nên chích. Việc tiêm chủng đã có từ 50-60 năm nay, nhưng cho đến nay chưa có tài liệu nào nói đến việc tiêm chủng nhiều lần, liên tục có ảnh hưởng đến cơ bao giờ. Hơn nữa, lịch tiêm chủng ở trẻ em đã được WHO, Bộ Y tế VN có phác đồ hướng dẫn các cơ sở y tế để đảm bảo tạo kháng thể sớm cho trẻ mà vẫn an toàn, hợp lý.

*** Nhà sản xuất thường khuyến cáo rằng có một tỉ lệ nhỏ sau chích ngừa có thể bị tai biến do tác dụng phụ của thuốc gây ra. Vì sao có tác dụng phụ này, và khi xảy ra có thể nguy hiểm đến tính mạng?**

- Việc tiêm chủng vắc xin là đưa vào cơ thể người một kháng nguyên (protein) về một loại bệnh nhằm để cơ thể của người được tiêm ngừa tạo ra kháng thể chống lại bệnh đó. Việc đưa một protein lạ vào cơ thể thường cơ thể sẽ chống lại. Phản ứng dễ gặp sau chích là sốt, đau, đỏ, sưng nơi tiêm. Đây là phản ứng phụ gần như loại vắc xin nào cũng có.

Có khi có thêm nổi hạch, tiêu chảy, dị ứng (mẩn đỏ da, ngứa), môi tím tái. Tuy nhiên, phản ứng nhiều hay ít, nặng hay nhẹ còn tùy thuộc cơ địa, sức đề kháng của mỗi người. Những phản ứng này thường không gây nguy hiểm đến tính mạng.

Nếu chỉ là phản ứng thông thường, sốt nhẹ, nổi hồng ban khu trú nơi chích... chỉ cần theo dõi ở nhà, uống thuốc hạ sốt, giảm đau. Trường hợp có sốt cao, uống thuốc hạ sốt mà không hạ được, nơi chích sưng to, tím tái môi, đầu chi, nổi đỏ da nhiều... nên đến bệnh viện khám để được theo dõi, điều trị.

*** Kỹ thuật tiêm sai, không đảm bảo vô trùng có thể gây tai biến cho người chích ngừa không, thưa ông?**

- Việc chích ngừa phải đảm bảo đúng kỹ thuật, phải vô trùng tuyệt đối. Trước khi chích thông thường phải làm cho vắc xin “nguội” bằng nhiệt độ bình thường. Không lấy vắc xin còn đang ở nhiệt độ 20C đem ra chích liền. Đồng thời phải lắc trộn thật đều mới lấy ra tiêm.

Khi chích, tuyệt đối không được tiêm vô mạch máu, tránh tiêm vô hạch bạch huyết vì có thể gây ra phản ứng phụ khác như sưng, viêm chỗ chích. Khi chích phải lấy bông gòn có alcohol để sát trùng ngoài da, đợi alcohol bay hơi rồi mới chích. Chích xong dùng bông gòn sạch vô trùng đắp lên. Không được lấy bông gòn có alcohol đắp lên vết chích vì có thể giết chết virus hoặc vi khuẩn tạo ra kháng thể.

